

Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék

Tantárgy: **GYÓGYSZERÉSZI BIOKÉMIA I.**

Év, szemeszter: 2. évfolyam - 1. félév

Óraszám:

Előadás: **36**

Gyakorlat: **4**

1. hét:

Előadás: Bevezetés a biokémiába. A vízszerepe az életben. Az életmolekuláris dimenziói. Másodlagos kölcsönhatások, nagyenergiájú vegyületek. Tematika, tanévrendje, számonkérések, segédanyagok.

2. hét:

Előadás: Aminosavak. Peptidek. Aminosavszekvenciameghatározása. Fehérjeszerkezet funkció. Primer, szekunder és terciár szerkezet. Denaturáció. Fehérjéktisztítás: modern elválasztástechnikai módszerek. A fehérjészerkezetének meghatározása.

3. hét:

Előadás: Az enzimek mint biokatalizátorok. Az enzim működés általános jellemzői. Az enzimreakciók osztályozása. Enzimek szerkezete, kofaktorok, koenzimek. Enzimaktivitátszabályozása.

4. hét:

Előadás: Enzimkinetika. Bevezetés és definíciók. A Michaelis-Menten egyenlet. A K_M és V_{max} grafikus meghatározásának lehetőségei. Enzimaktiválása és gátlása. A gátlástípusok kinetikai értelmezése. Enzim alkalmazása, néhány enzim laboratóriumi diagnosztikai jelentősége.

5. hét:

Előadás: Szénhidrátok. Bevezetés és definíciók. Monoszacharidok, diszacharidok, oligo- és poliszacharidok. Glikokonjugátumok. Lipidek. Biológiai jelentőség, csoportosítás. Neutrális zsírok, olajok, viaszok. Biológiai membránok. A

membránlipidek főcsoportjai. Membránmodellek. Nukleinsavak kémiai felépítésük. Purin és pirimidin bázisok. Nukleozidok. Nukleotidok: cAMP, ATP, nukleotidkoenzimek.

6. hét:

Előadás: Szénhidrátok emésztése. A glikolízis. A piruvátsorsa. Glükoneogenezis. A Cori kör. Különféle szénhidrátok belépése a glikolízisbe.

7. hét:

Előadás: A szénhidrát lebontás speciális útvonalai: a pentózfoszfát ciklus és jelentősége. Poliszacharidok lebontása. A glikogén metabolizmusa. A glikogén szintézis és lebontás szabályozása. A szénhidrátanyagcsere orvosi vonatkozásai.

8. hét:

Előadás: A trikarbonsav ciklus. Acetil-CoA keletkezése, a piruvát dehidrogenáz komplex felépítése és működése. A citrátkör részletes folyamata és energiamérlege. Kiegészítő reakciók, a glioxal ciklus. Az oxidatív foszforiláció. Az elektron-transzportlánc összetevőinek működése. Az elektron-transzport és az ATP szintézis kapcsolata. Az ATP-szintézis az ATP szintézisének mechanizmusa.

9. hét:

Előadás: Zsírok emésztése. A zsírraktárak mobilizálása: lipogenezis. Zsír savak metabolizmusa: a zsírsavak oxidációja, a lebontás energiamérlege. Ketontestek képződése.

10. hét:

Előadás: A zsírsavak szintézise, lokalizációja, enzimek, a szintézis feltételei. Telítetlen zsírsavak szintézise. A

lánchosszabbításlehetőségei.

11.hét:

Előadás: A zsíryanycsereés a citrátcikluskapcsolata. Kapcsolat a szénhidrátanyagcserével. Triacilglicerolokkeletkezése. A koleszterolbioszintézise. A lipid anyagcsereklinikaivonatkozásai. Elhízás.

12.hét:

Előadás: Fehérjékemésztése. Aminosavanyagcseréje. Az aminotranszferázokés a glutamátdehidrogenázközpontiszerepe a nitrogénmetabolizmusban. Aminosavaklebomlásánakútvonalai. Az urea cikluséskapcsolata a citrátkörrel.

13.hét:

Előadás: Az aminosavakszénláncánaksorsa. Esszenciálisésnemesszenciálisaminosavak, aminosavakszintézisénekkiindulóvegyületei, főbbreakciói. Kapcsolat a szénhidrátanyagcserévelés a citrátciklussal. Az aminosavanyagcsereöröklöttenzimdefektusai.

14.hét:

Előadás: Nukleinsavakemésztése. Purinok, pirimidinekszintézise. A purinokés pirimidineklebomlása. C1 komponensekmetabolizmusa, a tetrahydrofolátszármazékai. Biológiaimetilezések. Nukleinsavanyagcserebetegségei.
Gyakorlat: Enzimaktivitásmérésérealkalmasmódsz erparamétereinek meghatározása. Egyénifeladatok megoldásaenzimstimulációs program segítségével.

15.hét:

Gyakorlat:

Követelmények

Az aláírásfeltétele a gyakorlatmegfeleltminősítésűteljesítése. Az írásbeliszámonkérésalapjánmegajánlottjegykapható. A félévvégénkollokvium, azismételt (B,C) vizsgák is szóbeliek.